

Information

Anette Alvariza

Leg. Sjuksköterska
Specialistsjuksköterska
Professor i Palliativ vård

Maria Norinder

Leg. Sjuksköterska
Master i Palliativ vård
Doktorand

Intuitionen för vårdvetenskap/
palliativt forskningscentrum
Marie Cederschiöld högskola

E-mejl: anette.alvariza@mchs.se
maria.norinder@mchs.se

För mer information

www.csnat.org

Dr Gail Ewing,
University of Cambridge
E-mejl: ge200@cam.ac.uk

Prof Gunn Grande
University of Manchester
E-mejl:
gunn.grande@manchester.ac.uk

Dokumentet är anpassat och
översatt från "The CSNAT
Approach" © 2016 The
University of Manchester (Division
of Nursing, Midwifery and Social
Work) / University of Cambridge
(Centre for Family Research)

Ditt behov av stöd - närstående

En personcentrerad intervention

Interventionen *Ditt behov av stöd* är en svensk version av The Carer Support Needs Assessment Tool Intervention (CSNAT-I) som utvecklats för närstående att själva identifiera och reflektera kring sitt behov av stöd. Interventionen kan främja stöd för närstående till personer med livshotande sjukdom.

Interventionen består av två delar, ett samtalsunderlag och en personcentrerad process i fem steg. Samtalsunderlaget innefattar 15 breda områden inom vilka närstående ofta uttrycker behov av stöd gällande fysiska, känslomässiga, existentiella och sociala behov. Med interventionen synliggörs närståendes stödbehov både för att kunna stödja en person med livshotande sjukdom och för att främja egen hälsa och välbefinnande i sin roll som närstående.

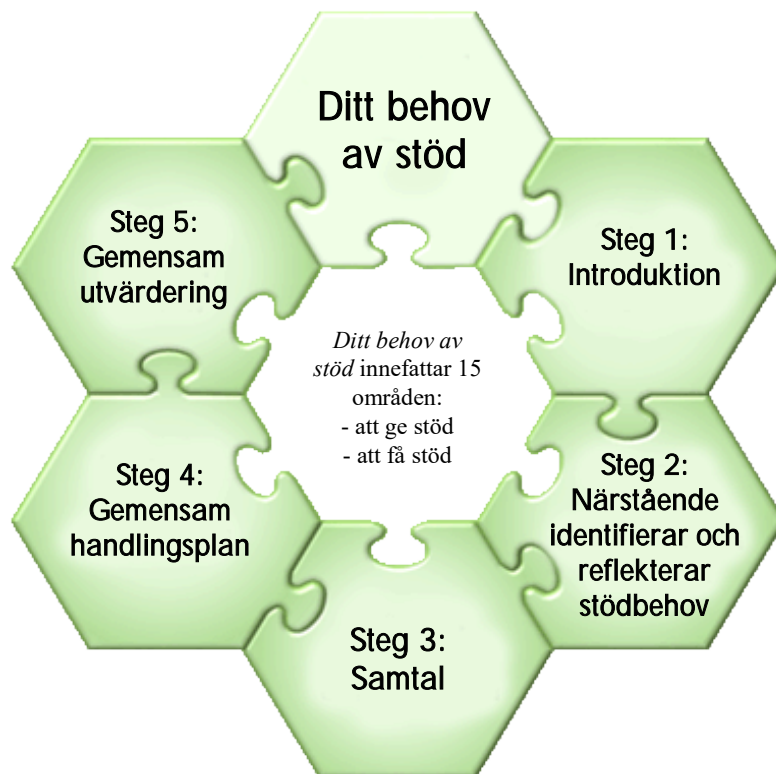
Arbets- och förhållningsätt

Interventionen *Ditt behov av stöd* genomförs i fem viktiga steg där varje steg initieras av vårdpersonalen men styrs och leds av närstående som ges möjlighet att uttrycka vad som är viktigast vid den aktuella tidpunkten och vad som kan vara till hjälp och stöd.

Interventionen börjar när samtalsunderlaget introduceras för närstående med syftet att synliggöra de områden där hen behöver mer stöd samt själv reflektera över dessa och prioritera vad som är mest viktigt.

Ett samtal genomförs därefter mellan närstående och vårdpersonal där närstående ges möjlighet att uttrycka sitt behov av stöd.

Som ett resultat av samtalet kommer närstående och vårdpersonalen tillsammans överens om vilka stödinsatser som skulle vara värdefulla och en gemensam handlingsplan upprättas. Kontinuerligt genomförs gemensam omvärdering av närståendes stödbehov.

1

Introduktion

Hur och när *Ditt behov av stöd* introduceras för närstående kan variera beroende både på patientens och närståendes situation. Erfarenheter från klinisk verksamhet visar att det kan vara bra att introducera *Ditt behov av stöd* så tidigt som möjligt under vårdtiden. En tidig identifiering av närståendes behov kan förebygga problem och minska behovet av akuta insatser.

Viktiga budskap till närstående vid introduktion av *Ditt behov av stöd*:

- *Ditt behov av stöd* lyfter fram olika typer av stöd som andra närstående i liknande situationer har behövt.
- Syftet är att närstående själva tydligt får identifiera sitt individuella stödbehov, dvs. det egna behovet och inte patientens behov.
- Detta är inledningen till en kontinuerlig bedömningsprocess.

”Det är viktigt att närstående ser samtalsunderlaget ”Ditt behov av stöd” som en möjlighet att identifiera och reflektera kring sina egna stödbehov, inte som en skyldighet att ’Fylla i ett formulär’”.

2

Närstående identifierar sitt stödbehov

Efter att samtalsunderlaget *Ditt behov av stöd* har introducerats, kan närstående behöva tid att identifiera, reflektera kring och prioritera sina stödbehov, vilket kan ta olika lång tid beroende på person. Det är viktigt att vårdpersonalen tydliggör för närstående att de kommer att få möjlighet att diskutera sina stödbehov under samtalet som följer.

”Ditt behov av stöd” gör det möjligt för närstående att ange samt prioritera vilket/vilka av de 15 breda områden de behöver mer stöd med.

Det finns också ett ytterligare avsnitt ”något annat” där närstående kan fylla i stödbehov, som inte redan täcks av de 15 breda områden.

3

Samtal

När närstående med hjälp av samtalsunderlaget *Ditt behov av stöd* har haft tid och möjlighet att identifiera, reflektera kring och prioritera egna behov av stöd, så är nästa steg att genomföra ett samtal mellan vårdpersonal och närstående.

De områden som närstående har prioriterat i steg 2 är fokus för samtalet. Vårdpersonal kan då efterfråga närståendes stödbehov i relation till varje område de har prioriterat. Av vikt är här att närstående ges möjlighet att själva reflektera över och försöka identifiera vad som skulle kunna vara till stöd för dem.

”Detta steg är viktigt för att avgöra vilken sorts stöd som behövs i relation till det angivna området; stödet som behövs för en närstående inom ett visst område kan skilja sig mycket från stödet som behövs för en annan närstående som prioriterat sina behov inom samma område”

4

Gemensam handlingsplan

Samtalet utgör en grund för en gemensam handlingsplan som också dokumenteras. Det är viktigt att först ta reda på vad närstående själva tror skulle kunna hjälpa dem innan tillgängliga stödinsatser presenteras och diskuteras. Det är inte så enkelt som att matcha ett specifikt behovsområde med en specifik stödinsats. Det är också betydelsefullt att identifiera vilken sorts stöd den närstående redan har tillgång till (t.ex. via familjemedlemmar, vänner, föreningar). Stödinsatser kan påbörjas direkt i samband med, eller efter samtalet. I båda fallen sker dokumentation av stödbehov och stödinsatserna.

Stödinsatser till närstående kan inkludera att:

- Hjälpa närstående att identifiera resurser och stöd som de själva har och som de önskar tillgång till från till exempel familjemedlemmar eller vänner.
- Erbjudna direkta stödinsatser. Detta kan vara ”aktivt lyssnande” och bekräftelse, information, rådgivning eller undervisning.
- Upplysa närstående om stöd som kan finnas tillgängligt samt uppmuntra dem att söka kunskap och stöd.
- Hänvisa närstående (med deras samtycke) till professioner, instanser, insatser eller aktiviteter som kan ge ytterligare stöd.

5

Gemensam utvärdering

Omvärdering av närståendes stödbehov behöver fortgå kontinuerligt. Det kan finnas vissa kritiska tillfällen vara nödvändigt med en fullständig omvärdering av närståendes stödbehov (till exempel vid försämring av patientens tillstånd, revidering av vårdplan eller förändring i närståendes situation).

Initiativet till en omvärdering av närståendes stödbehov kan komma både från närstående själva eller av vårdpersonal.

”Identifiering av närståendes behov är en pågående process som kräver kontinuerlig omvärdering i takt med att stödbehovet förändras”

Referenser

Alvariza A, Holm, M., Benkel I, Ewing G, Norinder M, Grande G, Håkanson C, Öhlen J, & Årestedt, K. (2018). A person-centered approach in nursing: validity and reliability of the Carer Support Needs Assessment Tool. *European Journal of Oncology Nursing*, 35:1-8.

Ewing G & Grande G. (2013). Development of a Carer Support Needs Assessment Tool (CSNAT) for end-of-life care practice at home: A qualitative study. *Palliative Medicine*, 27(3) 244-256.

Ewing G, Brundle C, Payne S, & Grande G. (2013). The Carer Support Needs Assessment Tool (CSNAT) for use in palliative and end-of-life care at home; A validation study. *Journal for Pain and Symptom Management*, 44(3) 395 – 405.

Ewing G, Austin L, Diffin J, & Grande G. (2015). Developing a person-centred approach to carer assessment and support. *British Journal of Community Nursing*, 20 (12) 580-584.

Ewing G, Austin L, & Grande G. (2016). The role of the Carer Support Needs Assessment Tool (CSNAT) in palliative home care: qualitative study of practitioners' perspectives of its impact and mechanisms of action. *Palliative Medicine*, 30 (4) 392-400.

Grande G, Austin L, Ewing G, O'Leary N, & Roberts C. (2017). Assessing the impact of a Carer Support Needs Assessment Tool (CSNAT) intervention in palliative home care: a stepped wedge cluster trial. *BMJ Supportive and Palliative Care*, 7:326-334.

Kan jag använda "Ditt behov av stöd" i mitt arbete?

Ditt behov av stöd är ursprungligen utvecklad i Storbritannien och heter the Carer Support Needs Assessment Tool Intervention (CSNAT-I).

Samtalsunderlaget i *Ditt behov av stöd* är upphovsrättsskyddad men den svenska versionen är tillgänglig utan kostnad. Registrering behövs dock och förfrågan för licens måste skickas till Storbritannien.

För mer information om hur du praktiskt går till väga för att planera för och arbeta med *Ditt behov av stöd* interventionen finns ytterligare svensk vägledning att ta del av via hemsidan www.mchs.se eller så kan du kontakta personerna som finns angivna på framsidan.

